

מעדותה של ארן חדוה על בריחה מאושוויץ והסתתרות בכפרים

הגענו לאיזה שהוא שדה, ששם היה גג, בלי קירות, שם התיישבו הגרמנים לאכול ולנוח. שם היה הר ענק, גבוה. מה היה מאחורי ההר לא ראיתי, אבל בדרך שהלכנו, הלך לידי גרמני שהוא באמת לא היה צעיר. הוא דיבר פולנית. הוא היה פולקס דויטשע מפולניה. הוא דיבר אלי ואמר שהוא לא יודע מה קורה למשפחה שלו, כי הרוסים נכנסו לפולניה. כמו שאני אומרת שהייתי מעבר לכל תקווה, לא האמנתי לו, שהרוסים כבשו את פולניה. הוא חושד מה הם יעשו למשפחה שלו. יש לו בת בגילי. הוא בטח טעה, כי אני הייתי נראית כמו בת 13, רזה. או כמו זקנה. אני אף פעם לא ראיתי את עצמי בראי. פתאום קיבלתי ביטחון שאם אני על ידו אוכל לברוח. כשהתאספו שם הגרמנים והתחילו לאכול וראיתי שהם עסוקים, ברחתי. ומי תפס אותי? דוקא הוא. הוא אמר: אל תברחי. נשארתם היום כל כך הרבה, בטח לא יהרגו אותכם. ורחל'קה אמרה: אל תברחי. הוא יהרוג אותך. היתה עוד אחת, שיפרה היה שמה. היא היתה צעירה אבל היתה כבר נשואה ואיבדה את בעלה ואת התינוק שלה, והיא אמרה לי בפולנית: פריינקה, אל תברחי, אולי באמת ישאירו אותנו בחיים והוא יהרוג אותך. ואני ברחתי. הוא רץ אחרי, הוא תפס אותי ואמר לי: בפעם השלישית אני יורה בך. חזרתי ואיבדתי כבר את התקווה. ידעתי שזה סוף. פתאום שתי בנות התחילו לריב על איזה שהוא זוג נעליים, והוא ניגש לשם, ואני ניצלתי את המצב. הרי בסופו של דבר ידעתי שיהרגו. יום לפני זה הרגו המון בנות שלא יכלו ללכת. וברחתי. כשבאתי מאחורי ההר, היה נהר, לא היה לאן ללכת. זה חורף, המים היו קפואים, אבל בצד היו שיחים ונכנסתי לתוך השיח עם המים הקפואים והתיישבתי. פתאום אני שומעת רעש. כמובן שאמרתי שמע ישראל. התפללתי. הייתי בטוחה שאלה הרגעים האחרונים. פתאום מישהי מחבקת אותי ובוכה - זאת היתה רחל'קה. אני אמרתי לרחל'קה: טוב שבאת, כי בין כה יורגו אותנו בערב. אולי בכל זאת לא ירגישו. פתאום יש שוב פעם רעש. התחבקנו, סגרנו את העיניים שתינו ולא שומעים כלום. שתי בנות יושבות תחת שיח. פתאום עוד פעם רעש ועוד שתי בנות באו. כמה זמן אנחנו ישבנו אי אפשר לדעת. אבל על כל פנים זה עוד לא היה לילה כשיצאנו משם. הזמן זה דבר כזה שלא יודעים אם יושבים רגעים או יושבים שעות. יצאנו והתחלנו לעשות מסז'ים עם שלג כל אחת לשניה, בידיים, בפנים, ברגליים. והתחלנו להיסחב אל ההר הגבוה הזה לאט לאט. כשעלינו על ההר, פתאום הלכה נערה מבית ספר וכשראתה אותנו היא התחילה לצרוח ורצה. מההר ראינו שטח לגמרי ריק, חוץ מבית אחד. לא היתה לנו ברירה רק ללכת לבית הזה שהנערה הזאת ברחת משם. כשהתקרבנו לבית, בדלת עמד אחד עם מדים וירה בנו. פתאום אלה שלא יכלו ללכת התחילו לרוץ. הכדור יצא דרך השמיכה. היו לי שני חורים והוא לא פגע בי. הכדור רק עשה שני חורים, ליד הצואר. רצנו ורצנו. פתאום באו מולנו גברים, לא

במדים, ושמענו פולנית. אמרנו שאנחנו מהמחנה ושאלנו אולי הם יודעים לאיזה כיוון, כי לא יכולנו ללכת ואנחנו רוצים ללכת עם המחנה. הם הראו לנו: תלכו ישר פה. היתה דרך לכאן ובחזרה ודרך לכאן. אחרי שהגברים נעלמו אנחנו הלכנו בכיוון ההפוך. פתאום הופיעה עגלה. בעגלה היו שלושה בחורים אוקראינים. הם אמרו לנו: תעלו על העגלה, אנחנו נביא אותכם למקום שלא יקרה לכם כלום. אם רצינו או לא רצינו, זה לא חשוב. לא היתה ברירה. עלינו על העגלה. הוא הביא אותנו למשפחה גרמנית. הם קיבלו אותנו. היתה שם סבתא, אמא ובת. הבת היתה בת 20. הם פשוט בכו כולם וקיבלו אותנו. קודם כל נתנו לנו לשתות חם. אחר כך לקחו את הבגדים שלנו ושרפו ונתנו לנו בגדים של הבת, של האמא. 6 בנות קיבלנו בגדים, קיבלנו תחתונים חמים, קיבלנו גרביים. נעליים לא יכלו לתת, כי המידה שלי לא היתה. נתנו לנו לאכול, המון אוכל. אנחנו אכלנו והם הסתכלו ולא האמינו כל מה שאנחנו גמרנו לאכול. אחר כך הם השכיבו אותנו במיטות שלהם ואמרו שבערב יבוא הבעל והוא יחשוב מה לעשות ואיך להסתיר אותנו, כי הבחורים האלה עבדו פה שנים והם כל כך בידידות, והם הביאו אותנו והם לא יסגירו אותנו. הם ידעו בדיוק שאנחנו יהודיות מהמחנה. והנה פתאום בערב, מופיע הבעל במדי ס"ס גבוה כזה, עם המגפיים. אנחנו אמרנו: אוי ואבוי, סידרו אותנו, אבל לפחות קיבלנו אוכל וישנו. הוא הסתכל עלינו, נכנס לחדר האחר והגיע עם פורטרט גדול של כל המשפחה והוא אומר ככה: אתן רואות? זאת אשתו של אחי, והנה אחי והיא יהודיה. העם הגרמני, העם שלי הרגו אותה והוא יושב באושוויץ ולכן אני עובד באושוויץ, בשביל לעזור לו. הוא גרמני אבל הוא יושב כאסיר. היום אני חושבת ואינני יודעת אם להאמין לסיפור או לא להאמין לסיפור. יכול להיות שבגלל זה שהוא היה ס"ס באושוויץ וידע מה שהוא קורה אז סיפר לנו סיפור כזה שהוא יציל אותנו ואחר כך אנחנו נציל אותו. יכול להיות כך ויכול להיות שהוא סיפר את האמת. אבל לעבוד באושוויץ כס"ס לא יכול להיות עם ידיים נקיות.

הכניסו אותנו לאורווה. אני ורחל'קה היינו באורווה. ארבע הבנות האחרות היו מוסתרות במקומות אחרים. בלילה היה נדמה לי כל הזמן שהולך לדרוך עלי סוס, ואני אמרתי: רחל'קה אני מפחדת. הוא ידרוך עלי. והיא אמרה: תפסיקי לפחד. תישני.

למחרת לקחו אותנו לשדה. בשדה היתה ערמה גדולה של קש והוציאו את הקש מבפנים והכניסו אותנו לשם. שלושה ימים היינו שם. לפנות בוקר הביאו לנו אוכל ובלילה, כשלא יכולים לראות בכפר. אחרי 3 ימים הכניסו אותנו בלילה הביתה והוא סיפר שנודע שהגיעו לכפר בנות מהמחנות ומחפשים אותן. אנחנו עשינו את הצרכים וזרקנו החוצה. לא עשינו בשכל. וראו את זה ומתחילים לחפש שם. לכן הוא לקח אותנו הביתה. אבל אנחנו מוכרחים כבר לעזוב. הוא ניגש אלי ונתן לי מכתב. היה שם בחור שקראו לו פרנק. הוא היה פולני. הוא היה צריך להביא אותנו ולהראות לנו את הדרך. הוא הביא אותנו ואמר שיש שם תחנת רכבת ושבושם אופן לא נעבור ליד תחנת הרכבת. אנחנו נצטרך להתגנב ליער והסביר בדיוק איך

מקור: ארכיון יד ושם 9446/0.3